യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്.പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 61✓

ശ്രീരാമ ഉവാച .

അഹം(ഞ്) ജഗദിതി+ ഭ്രാ+ന്തിഃ(ഫ്) പരസ്മാത്.കാരണം(വ്) വിനാ .
യഥോദേതി തഥാ+ ബ്ര+ഹ്മൻ/ഭൂയഃ(ഖ്) കഥയ സാധു മേ .. 1

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
സമസ്താഃ(സ്) സമതൈ-വാന്താഃ(സ്) സംവിദോ ബു+ധ്യതേ യതഃ .
സർവഥാ സർവദാ സർവം/ സർവാ+ത്മക-മജസ്-തതഃ .. 2

സർവാ ഹി ശബ്ദാർഥ-ദൃശോ+
ബ്രഹ്-മൈ-വൈതാഃ(ഫ്) പൃഥങ്ഗ തത് .
സർവാർഥ-ശബ്ദാർഥ-കലാ-രൂപ-മാസാം(ൻ) ന വിദ്യതേ .. 3

കടക+ത്വം പൃഥഗ്.ഹേമ്നസ്.തരങ്.ഗ+ത്വം പൃഥഗ്/ജലാത് .
യഥാ ന സംഭവ+ത്യേവം(ൻ) ന ജഗത്.പൃഥഗീ+ശ്വരാത് .. 4

ഏഷ ഏവ ജഗ+ദ്രൂപം(ഞ്) ജഗ+ദ്രൂപം(ൻ) തു നേ+ശ്വരേ .
ഹേമൈവ കടകാ-ദി+ത്വം(ങ്) കടക+ത്വം(ൻ) ന ഹേമനി .. 5

യഥാ-വയ-വിനോ രൂപ-മനേകാ-വയ-വാ+ത്മകമ് .
തഥാ∫ന-വയ-വായാസ്തു ചിതഃ(സ്) സർവാ+ത്മകം(ഞ്) ച യത് .. 6

യ+ത്തുല്യ-കാല-മഖിലം(ൻ) ത+ന്മാ+ത്രാ-വേദനം പരേ .
അ+ന്ത+സ്ഥം(ൻ) തദിദം ഭാതി ജഗ-ദി+ത്യഹ-മി+ത്യപി .. 7

ലേഖൗ/ഘാനാം(യ്) യഥാ ഭേദ-സംനിവേശഃ(ശ്) ശിലോദരേ .
തഥാ-നന്യജ്-ജഗ-ദഹം(ഞ്) ചേ+ത്യന്തശ്-ചി+ദ്ഘനേ ഘനമ് .. 8

സ്ഥിതാസ്-തരങ്ഗാഃ(സ്) സലിലേ യഥാ+ന്തര-തരങ്ഗിതേ .
സൃഷ്ടി-ശബ്ദാർഥ-രഹിതാസ്-തഥാ+ന്തഃ(സ്) സൃഷ്ടയഃ(ഫ്) പരേ .. 9

ന സർഗേ തിഷ്ഠതി പരം/ സർഗസ്-തിഷ്ഠതി നോ പരേ .
അവ-യവാ-വയ-വിവത്. സ+ത്താന-വയ-വൈസ്-തയോഃ .. 10

ചി+ദ്രൂപേണ+സ്വ-സംവി+ത്ത്യാ+ സ്വചി+ന്മാ+ത്രം(വ്) വിഭാ+വ്യതേ .
സ്വമേവ രൂപ-ഹൃദയം(വ്) വാതേന+ സ്പന്ദനം(യ്) യഥാ .. 11

തഥ്.കാലമേഷ ശബ്ദാണു+ശ്ചിച്-ചമഥ്.കാര-രൂപ/ധൃക് .
ചേതതേ ഖമിവൈ-വാ+ന്തഃ(സ്) സംകല്പ ഇവ ചേതസാ .. 12

തദേ-വാനി-ലതാം(വ്) വേ+ത്തി നിജ-സ+ത്താ+ത്മികാം സ്വയമ് .
അന്തർ/ഗത+സ്പർശ-രസാം/ പവന+സ്പ+ന്ദതാ-മിവ .. 13

തദേവാ-ഭാസതാ-മേതി നിജ-സ+ത്താ+ത്മികാം സ്വയമ് .
കോശ+സ്ഥിതാ-ലോക-ലവാം(ൻ) തേജഃ(ഫ്) പ്രഗടതാ-മിവ .. 14

തദേവം(ഞ്) ജലതാം(യ്) യാതി നിജ-സ+ത്താ+ത്മികാം സ്വയമ് .
അ+ന്തഃ(സ്)സ്ഥിതാ+സ്വാദ-ലവാം സലിലം(ൻ) ദ്രവതാമിവ .. 15

തദേദാ-വനിതാം(വ്) വേ+ത്തി+ സ്വചി+ത്തൈ-കാ+ത്മതാ-മയീമ് .
അന്തഃ(സ്)സ്ഥഗ+ന്ധ-ത+ന്മാത്രാ-മുർവീ+ സ്ഥൈര്യ-കലാ-മിവ .. 16

തു+ല്യ-കാല-നിമേ-ഷാംശ-ല+ക്ഷ-ഭാഗ+പ്രതീതി യത് .
നിജം(വ്) വിദഃ(ഫ്) പ്രകചനം(ൻ) തഥ്.സർഗൗഘ-പരമ്പരാ .. 17

ശു+ദ്ധം/ സകൃഥ്.പ്രഭാ-താ+ന്തർ/ദൃ+ശ്യ-മ+ധ്യ-മനാ-മയമ് .
ഉദയാസ്ത-മയോ+ന്മു+ക്തം ബ്ര+ഹ്മ തിഷ്ഠ+ത്യനിഷ്ഠിതമ് .. 18

ബു+ദ്ധം/ സദപ-വർഗം(ൻ) തഥ്.സസർഗ-മപി സഥ്.സമമ് .
അബു+ദ്ധം സർഗ-രൂപാ+ത്മ വിസർഗ-മപി തഥ്.സദാ .. 19

ചി+ദ്ര+ഹ്മ യ+ദ്യഥാ യേന ബു+ധ്യതേ+ സ്വാ+ത്മ-നാ+ത്മനി .
തത്ത+ത്തഥാ നു ഭവതി സർവം സർവാങ്ഗ/ശ+ക്തിമത് .. 20

തഥ്.സ+ത്യം(ഞ്) ചി+ദ്വിലാ-സത്വാൻ-നി+ത്യാനു-ഭവ-രൂപതഃ .
തദ-സത്യം മനഃ(ഷ്) ഷഷ്ഠാഥ്.സർവാ+ഖ്യാ നിഗതം(യ്) യതഃ .. 21

യഥൈതഥ്.സരണം(വ്) വായൗ/ തഥാ സർഗഃ(സ്) സ്ഥിതഃ(ഫ്) പരേ .
അസഥ്.ക+ല്പ്യേ്പി സംകല്പഃ(സ്) സ+ത്യേ്യസ+ത്യ ഇവാപി ച .. 22

അ+ന്യ-രൂപാ യഥാ-ന+ന്യാ തേജ+സ്യാലോക-തോദരേ .
തഥാ+ബ്ര+ഹ്മണി വി+ശ്വ+ശ്രീഃ(സ്) സ+ത്യാ-സ+ത്യാ+ത്മികാ ചിതി .. 23

അനുത്.കീർണാ യഥാ പങ്കേ പു+ത്രികാ ചാഥ ദാരുണി .
യഥാ വർണാ മഷീ-കൽകേ തഥാ സർഗാഃ(സ്) സ്ഥിതാഃ(ഫ്) പരേ .. 24

അന+ന്യാ+ന്യേവ കചതി+ ബ്ര+ഹ്മ-ത+ത്ത്വ-മരു+സ്ഥലേ .
അസ+ത്യാ+ത്മനി സ+ത്യേവ+ ത്രിജഗ+ന്മൃഗ-തൃഷ്ണികാ .. 25

ബ്ര+ഹ്മണാ ചിന്മയേ-നാ+ത്മാ സർഗാത്-മൈവ വിഭാ+വ്യതേ .
ന ഭാ+വ്യതേ ചാന+ന്യ+ത്വാദ്/ബീജേ-നാ+ന്ത-രിവ+ ദ്രുമഃ .. 26

യഥാ+ ക്ഷീരസ്യ മാധുര്യം(ൻ) തീക്ഷ്ണത്വം മരിച+സ്യ ച .
ദ്രവത്വം പയസശ്-ചൈവ+ സ്പന്ദനം പവനസ്യ ച .. 27

സ്ഥിതോ∫ന+ന്യോ യഥാ+ന്യഃ(സ്) സ+ന്നാസ്തി ത+ത്ര തഥാ+ത്മനി .
സർഗോ നിർഗല-ചി+ദ്രൂപഃ(ഫ്) പരമാ+ത്മാ+ത്മ-രൂപഭൃത് .. 28

കചനം/ ബ്ര+ഹ്മ-രത്ന+സ്യ ജഗദി+ത്യേവ യഥ്.സ്ഥിതമ് .
തദ-കാരണകം(യ്) യസ്മാ+ത്തേന ന+വ്യതി-രിച്യതേ .. 29

വാസനാ ചി-ത്ത-ജീവാദി-വേദനം(വ്) വേദനോ-ദിതമ് .
നോദേ+ത്യ-വേദനാ-ദേവ യതനാ-ദേവ പൗരുഷാത് .. 30

നാസ്ത-മേതി ന ചോദേതി+ ക്വചിത്.കിംചിത്.കദാചന .
സർവം ശാ+ന്തമജം ബ്ര+ഹ്മ ചി+ദ്ഘനം സുശിലാ-ഘനമ് .. 31

പരാണും/ പ്രതി സർഗൗ/ഘാശ്.ചിതാദ്/ഭാ+ന്തി-സഹ+സ്രശഃ .
തേ+ഷ്വ+പ്യണാ-വണാ-വന്തഃ(ഖ്) കൈവാ+ത്രാ-വാസനാ കഥമ് .. 32

യഥാ ജലാന്ത ഊർ+മ്യാ+ദ്യാ ഗുപ്താഗു-സാ+ശ്ച ശ+ക്തയഃ .
ജാഗ്രഥ്.സ്വപ്ന-സുഷുപ്താ+ദ്യാസ്, തഥാ ജീവേ∫+ന്തരാ+സ്ഥിതാഃ .. 33

ജാതാ ചേദ-രതിർ/ജ+ന്തോർ/ഭോഗാൻ/പ്രതി മനാ-ഗപി .
തദസൗ/ താവതൈ/വോ+ച്ചൈഃ(ഫ്) പദം പ്രാപ്ത ഇതി+ ശ്രുതിഃ .. 34

യതോ യതോ വിര+ജ്യതേ തതസ്-തതോ വിമു+ച്യതേ .
അതോ∫ഹ-മി+ത്യ-സംവിദൻ-ക- ഏതി ജ+ന്മ-സംവിദമ് .. 35

ചിതിം പരാ-പരാ-മജാ-മരൂ-പികാ-മനാമി-കാമ് .
ചരാ-ചരാ∫ധരാ-മയീം(വ്) വിദ+ന്തി യേ ജയ+ന്തി തേ .. 36

പരേ ചിതിഃ(സ്) സ്വ+പ്രകടാ-ദ്വിതീയാ+
സ്വാ-വർത-ലേഖേവ ജലേ+ ദ്രവാ+ന്തഃ .
സാഹം(ൻ) തയേ-മാനി ജഗ+ന്തി ധ+ത്തേ
ന സ+ന്തി നാസ+ന്തി പരാ+ത്മകാനി .. 37

അഹം-മയീ പദ്മജ-ഭാവനാ ചിത്.
സംക+ല്പ-ഭേദാ+ദ്വിത-നോതി വി+ശ്വമ് .
അ+ന്തർ-മുഖൈ-വാനു-ഭവ+ത്യന+ന്ത-
നിമേഷ-കോ+ട്യംശ-വിധൗ യുഗാ+ന്തമ് .. 38

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ ഉഥ്പത്തിപ്രകരണേ ലീലോപാഖ്യാനേ ജഗഥ്.സ്വരൂപ-വർണനം(ൻ) നാമൈക-ഷഷ്ടിതമഃ(സ്) സർഗഃ .. 61 ..

ഓം

****

CHECKED BY GURU P.R.IYER
23.09.2023